

Hnúšťanský hlas

Kultúrno-spoločenský občasník obyvateľov Hnúšte a okolia

Ročník XVIII. Číslo 4
www.mesto.hnusta.sk

Rozširované bezplatne.
www.mskshnusta.sk

2022
msks@hnusta.sk

Versaco vytvorí 20 nových pracovných miest

Kúpalisko v Hnúšti je otvorené denne

Dni mesta Hnúšťa 2022

Mesto Hnúšťa získalo park - Mariášku do svojho majetku

Krátke správy

Hnúšť'a sa v máji prezentovala u nových maďarských partnerov v Bükkszentkereszt. Pôvodne dedinka slovenských vysťahovalcov si zachováva slovenské tradície. Delegácia z Hnúšte na ich Slovenský deň prišla navariť halušky a šmirkas s tisoenskou bryndzou a domácou slaninou pod vedením kuchára Martina Borisa. Na pódium naše mesto zastupovali folkloristi Milan Katreniak a Viktor Brádňanský. Fajara a heligónka zazneli na pódium počas podujatia iba v ich podaní.

V mesiacoch apríl – jún **prebehla rekonštrukcia časti technológie kúpaliska**. Nevyhnutné úpravy vyplynuli z požiadaviek Regionálneho úradu verejného zdravotníctva. „Technológia má už svoje roky a postupne ju budeme obnovovať celú. Výsledkom tejto rekonštrukcie bude lepšia filtrácia, čistota a kvalita vody i úspora na strate vody,“ vysvetlil nový riaditeľ Technických služieb, Igor Daňko. Z dôvodu rekonštrukcie sa otvorenie kúpaliska oneskorilo, avšak v deň vysvedčení, 30. júna, už bolo pre verejnosť otvorené. Vstupné ostalo nezmenené.

Hnúšť'a je príklad, ako sa aj v menších mestách dá vybudovať priemyselný park, do ktorého reálne príde investori. Pre Sobotnik.sk to uviedol Jozef Hirschmann, manažér spoločnosti SARIO. „Mesto Hnúšť'a odkupuje po častiach priestory bývalých chemických závodov od pôvodných majiteľov. Rekonštrukcia priemyselného parku je z veľkej časti vďaka výzvam z Európskej únie, alebo ministerstva hospodárstva. Hnúšť'a tiež nemá veľa peňazí, ale takéto výzvy im pomáhajú rekonštruovať park a pripravovať ho pre potenciálnych investorov,“ vysvetlil Hirschmann na nedávnom zasadnutí mestského zastupiteľstva v Poltári, kde poslancom predstavil plánovaný miestny priemyselný park.

20 000,- € na opravu multifunkčného ihriska na štadióne získalo mesto Hnúšť'a vďaka úspešnému projektu od Banskobystrického samosprávneho kraja. Rekonštrukcia povrchu prebehla v mesiaci júl. Mesto Hnúšť'a ďakuje BBSK za všetkých mladých športovcov z futbalového klubu Iskra Hnúšť'a i za všetky ostatné deti.

Koniec mája patril oficiálnemu **otvoreniu ihriska Žihadielko**, ktoré sa pre pandémiu odkladalo. Termín otvorenia určila spoločnosť LIDL, ktorá priniesla i celodenný program plný atrakcií, maskotov, hier, súťaží a cien.

Mesto pokračuje vo výsadbe stromov. Pracovníci kancelárie primátora vysadili novú platanovú alej pri dopravnom ihrisku. Pred tromi rokmi tu rástli ihličnany, ktoré však boli posadené nad vodovodným potrubím a mesto ich na žiadosť StVPS muselo odstrániť. Adekvátnou náhradou bude alej vysadená mimo potrubia. Stromy pribudli aj pri ihrisku Žihadielko, popri ceste na sídlisku 1. mája, za panelákom Klokočova 732, na námestí a naďalej pribúdajú aj na ďalších miestach.

Do Dní mesta stihlo mesto zrekonštruovať prvý chodník. „Poslanci nám schválili peniaze len na tento úsek a ďalšie dva chodníky, jeden na SNP a jeden popri Huberte hore na Hliny. Dva budeme realizovať na konci leta, prvý spájajúci námestíčko pri evanjelickom kostole a park sme kvôli Dňom mesta robili v predstihu. Pôvodne mala oprava chodníka pokračovať do parku, s čím však poslanci nesúhlasili,“ informoval primátor. Ako dodal, staré lampy nahradia nové led lampy a všetky káble sú už ťahané v zemi. „Čo ma teší ešte viac, že sme na celej ulici stihli aj znížiť obrubníky pre ZŤP občanov, mamičky s kočkami, deti, seniorov aj pre to aby bol prístup k prechodom či k školám a do parku pre nich jednoduchší. Do konca roka chceme mať takéto znížené obrubníky na celom námestí,“ zakončil.

Opravu autobusovej zastávky pri ZŠ Nábrežie Rimavy poškodenej počas Dní mesta **zabezpečilo mesto do 5 pracovných dní. Sklenenú výplň rozbili mládežníci** pri hre s prakmi kúpenými na jarmoku. Pravdepodobného páchatel'a zachytili kamery, no priestupca sa po výzve primátora priznal sám. Svoj čin oľutoval a škodu uhradil. Mestská polícia ďalšie sankcie neuložila.

Poslanci na júnovom rokovaní schválili zásadnú zmenu volebných obvodov. Kolónia a Likier po novom príde o svojich volených zástupcov v osobitnom obvode. Na návrh poslanca Grigorija Šamina za takúto zmenu hlasovali poslanci Šamin, Pliešovský, Kiráľová, Ginisová, Féderová a Petrok. Proti boli dvaja poslanci za obvod Likier-Kolónia: Morová a Golian. Poslanci Balašková a Vinclová sa zdržali hlasovania, ďalší poslanci neboli na rokovaní prítomní. **Počet poslancov mesta Hnúšťa sa tak od novembra 2022 zníži z 13 na 11 a budú volení už iba v jednom volebnom obvode.**

Mesto pripravuje rekonštrukciu dvoch cestných mostíkov v dolnej časti Hačavy. Mostíky poškodil

kamión pri rekonštrukcii cesty I. triedy. Bohužiaľ, páchatel'a sa nepodarilo stotožniť a mesto musí opraviť poškodené mostíky z vlastných zdrojov. Ich **rekonštrukcia by sa mala začať v apríli 2023.**

V útulku **Hnúšťanské labky** sa aktuálne nachádza 12 psíkov. Väčšina z nich bola odchytená v Hnúšti a Tisovci. Otváracie hodiny pre verejnosť sú od 16:00 do 18:00 hod., kedy môže prísť verejnosť psíky venčiť. **Útulok môžete podporiť aj tak, že psíkom prinesiete krmivo, prípadne ho môžete vložiť do pripravených košíkov v Tesco a Chovateľských potrebách v Dome služieb.**

V júli mesto odkúpilo pozemky v časti Hačava – Skálie. Za 1m² mesto zaplatilo iba 0,50 €. 7 142 m² kúpilo mesto teda za 3 571,- €, a tak zabezpečilo pre občanov Skálie istotu, že pozemky okolo ich panelákov ostanú verejnými priestranstvami. Zároveň výrazne zhodnotilo svoj majetok, keďže hodnota pozemkov je niekoľkonásobne vyššia. Mesto doposiaľ nemalo v majetku ani pozemky pod svojou miestnou komunikáciou a tento problém sa rovnako vyriešil. Primátor poďakoval predstaviteľom spoločnosti Intocast Slovakia a.s. za ústretovosť. **V uplynulých mesiacoch došlo k odkúpeniu pozemkov i pod dopravným ihriskom, tenisovými kurtmi, základnou školou, mestským parkom a postupne mesto kupuje i pozemky pre plánovanú cyklotrasu.**

Revitalizácia vnútrobloku na sídlisku 1. mája, na ktorú mesto získalo dotáciu vo výške 688 496,- € sa **čoskoro začne.** Mesto podpísalo zmluvu s víťaznou firmou Strabag s.r.o., ktorá začne stavať po povinnej kontrole verejného obstarávania. Predpoklad začatia stavby je v mesiaci august. Rekonštrukcia zahŕňa i rekonštrukciu chodníkov okolo všetkých bytových domov, preto sa obyvatelia sídliska musia pripraviť na pár mesiacov obmedzení. Projekt by mal byť ukončený do marca 2023.

Mesto Hnúšťa získalo park - Mariášku do svojho majetku

Ak by pozemky odkúpil niekto iný, mohlo by sa stať, že by Hnúšťania prišli o svoj najkrajší historický park. Mestu sa ho nedávno podarilo odkúpiť od rodiny Máriašsy. Mariáška totiž nikdy nebola legálne v majetku mesta Hnúšťa. Stalo sa tak úplne prvýkrát až v júni 2022, kedy sme s rodinou Máriašsy podpísali kúpnu zmluvu na pozemky, ktoré doteraz patrili im. Výnimku tvorilo obdobie po roku 1945, keď bol majetok šľachtickej rodiny znárodnený, v roku 1996 bol však rodine v reštitúcii prinavrátený. Mesto budú pozemky v parku o výmere 7 860 m² stať 62 880,- €. Mesto ich uhradí v piatich ročných splátkach po 12 576,- €.

Je to naozaj veľká vec. Ak by sme rodinu neoslovili o odkúpenie pozemkov, poslední dvaja potomkovia rodu Máriašsy, ktorí sa ešte narodili v Hnúšti, by o niekoľko rokov umreli a nevedno, ako by sa zachovali potomkovia, či by lukratívne pozemky v centre mesta nepredali niekomu inému. Takto sme park dostali do majetku mesta a navždy už ostane majetkom Hnúšťanov.

Príbeh záhrady je mimoriadne zaujímavý. Založili ju Kubíniovci, ktorí sa v Hnúšti usídlili už v roku 1495. Hoci Ján Balang v diele Rimavská dolina uvádza, že okrasný park bol založený ešte v 17. storočí, najpravdepodobnejším zakladateľom okrasného parku bol Peter Kubínyi (1765 – 1835) na konci 18. storočia. Veľká časť vzácných drevín žiaľ neprežila reguláciu Rimavy v 60. rokoch 20. storočia. Za obeť úprave koryta Rimavy vtedy padol i

obrovský americký dub, ktorý rodine poslal príbuzný Ladislav Újházy (1795 – 1870) z amerického San Antonia. Najvzácnejšími stromami, ktoré sa podarilo zachovať, sú približne 200-ročná katalpa bignóniovitá netradičného políhavého vzrastu, ginkgo biloba a mohutné topole s obvodom kmeňa cez 5 metrov. Mesto Hnúšťa v súčasnosti oslovilo majiteľa ďalších pozemkov okolo "Bunkra" a prejavilo záujem odkúpiť aj tieto pozemky vrátane budovy Bunkra. V prípade, že by sa ju podarilo získať do vlastníctva mesta, mohla by sa z tohto starobylého sídla rodín Kubínyi, Fáy a Máriašsy v budúcnosti stať budova, do ktorej by sa vrátil život a bola by využívaná pre občanov a návštevníkov mesta. Mesto by na rekonštrukciu mohlo získať granty Európskej únie, tak ako sa nám to už podarilo v prípade Petrivaldského vily.

Dobrá správa mi ostáva zakončiť len poďakovaním rodine Máriašsy, že má k Hnúšti stále veľmi vrúcny vzťah a vyšla mestu v ústrety naozaj prijateľnou cenou: vo výške znaleckého posudku. Keď v roku 2008 chcel park kúpiť súkromný záujemca, rodina odmietla. Hrozilo, že pozemky súkromník oplotí a verejný park zanikne. „To sme Hnúšťanom nemohli urobiť,“ napísala mi o tom dnes už 93-ročná pani Mária Máriašsy – Čermáková, ktorá sa narodila v dome, ktorý dnes nazývame Bunker. Príbeh o podrobnej histórii parku si môžete prečítať v knihe Príbehy starej Hnúšte.

PhDr. Roman Lebeda, primátor mesta

Separovanie odpadov sa za 3 roky zvýšilo z 12 na 33%

Za tri roky na takmer trojnásobok. To je výsledok dobrej nábytku, pri kontajneroch tak končí čoraz menej odpadu, práce Mesta Hnúšťa a jeho občanov pri separácii odpadu, ktorý tam nemá čo hľadať a sídliská sú omnoho čistejšie. Podľa Z 12,33% v roku 2018 sme v roku 2021 separovali Podakovanie patrí predovšetkým občanom mesta,

už na úrovni 33,48%. „*Keď som nastúpil na úrad, ostal som zhrozený. Odpady sa neseparovali ani na mestskom úrade, mesto sa separácii odpadov a čistote nevenovalo dostatočne. Na kontajnerových stojiskách bol sústavný neporiadok, počty kontajnerov i frekvencia vývozov boli nastavené zle,*“ hovorí primátor Lebeda. ktorí čoraz lepšie separujú odpady. Chcel by som na nich aj v našich novinách apelovať, aby nám pomohli v oblastiach, kde ešte máme rezervy – dôslednejšie triediť sklo (zelený kontajner), tetrapaky (obaly z džúsov a mlieka - patria do plastov) a hlavne oddeľovať kuchynský odpad. Ten vyvážajú každú stredu, takže objemy špeciál-

Primátor v spolupráci s Technickými službami a ných kontajnerov zatiaľ postačujú. Kontajnerové stojiská zamestnancami odd. výstavby, živ. prostredia a ÚP za- chce mať mesto čisté a na úrovni 21.storočia. Preto je čali intenzívne pracovať na zlepšeníach. Posilnil sa počet zákaz vyhadzovať nadrozmerný odpad mimo kontajne- vývozov, zaviedla sa pravidelnosť. Predchádzali tomu rov. Ako sa dá zlikvidovať legálne a bez nákladov sa ťažké rokovania so spoločnosťou Brantner, ktorá si vývo- občania dozvedia na letákoch vo svojich vchodoch. „Čo zy dovedty určovala podľa seba. Podarilo sa a od roku sa týka čistoty okolo kontajnerov, rezervy sú ešte pri kar- 2020 termíny vývozov navrhuje Brantneru mesto podľa *tónových krabiciach. Jedna veľká krabica, ak je nezlože- svojich potrieb. Nakúpili sa ďalšie kontajnery, prehodno- ná, zaplní aj polovicu kontajnera, a potom objem do naj- tili sa ich počty, staré a deravé sa vymenili za nové. Do- bližšieho zvozu nepostačuje. Ak budeme krabice skladat' plnili sa desiatky kontajnerov na plasty a papier, opravili či trhať na menšie kusy, objem bude dostatočný. Preto sa niektoré stojiská. Z mesta zmizli veľkoobjemné kon- prosíme občanov o tieto zlepšenia,*“ požiadal Lebeda.

tajny na odpad a nahradil ich moderný zberný dvor na Lepšia separácia znamená nižšie poplatky mesta do Technických službách. Zatiaľ čo veľkoobjemné kontajne- Envirofondu, čo je jeden z predpokladov nezvyšovania ry sa vyvážali priamo na skládku (kde končila i stará poplatku za komunálny odpad. Druhý predpoklad majú v elektronika, pneumatiky, nábytky a iné), v zbernom dvore rukách poslanci mesta. „Ak schvália navrhovanú sa drvivá väčšina odovzdaných odpadov rozdeľuje a d- *dostavbu 3. etapy skládky odpadov, vďaka garantovanej* lej odosiela na recykláciu, na skládke neskončí takmer *cene od partnerskej firmy budeme môcť znížiť poplatky* nič. Pre potreby likvidácie mestskej zelene Technické *za smeti už v roku 2023. Môžeme byť jedna z mála* služby využívajú nové kompostovisko medzi Hačavou a *samospráv, ktorá svoje poplatky nebude zvyšovať, ale* Skálím. Do všetkých rodinných domov mesto distribuo- *naopak, občania budú platiť menej. Mesto na to získalo* valo zadarmo kompostéry z projektu EU. V roku 2021 *investora a čaká na poslancov, ktorí žiaľ rozhodnutie* mesto zaviedlo i zber kuchynského odpadu a Technické *každý mesiac odkladajú,*“ zakončil primátor.

služby už niekoľko mesiacov pripravujú otvorenie zberných surovín. Žiaľ, spomalili to personálne zmeny vo vedení spoločnosti. So separáciou v rodinných domoch je primátor spokojný. Tu občania veľkú časť zeleného a kuchynského odpadu recyklujú, kompostujú, dajú hydine a domácim zvieratám. Rezervy máme v panelákových bytoch, kde sa toto nedá. Preto na sídliskách mesto zorganizovalo už 4 letákové kampane. Po každej sa separácia zlepšila. Na sídliskách pribudol aj pravidelný zber

Ing. Pavel Černák, odb. referent pre ŽP, MsÚ

Prevádzkovateľ: Technické služby mesta Hnúšťa, Kotlište 980, 981 01 Hnúšťa
Telefónny kontakt: 047/ 542 31 13, e-mail: tshnusta@pmxmail.sk

Na zbernom dvore môžu fyzické osoby bezplatne odovzdávať:

drobný stavebný odpad, objemný odpad, oddelene zbierané zložky KO v rozsahu triedeného zberu (papier, papierové kartóny, sklo, plastové obaly), **biologicky rozložiteľný odpad** (tráva, lístie, konáre, kuchynský odpad, jedlé oleje v PET fľašiach, **elektroodpad**.

Na zberný dvor nie je možné odovzdávať:

zmesový komunálny odpad, odpad z rozobratých dopravných prostriedkov, nebezpečný stavebný odpad.

Uvedené typy odpadov sú službou výhradne pre fyzické osoby, ktoré sú poplatníkmi mesta Hnúšťa za komunálny odpad. Spoplatnený je iba príjem stavebného odpadu vo výške nákladov sumou 0,064 €/kilogram.

ZBERNÝ DVOR

Otváracie hodiny

pondelok 11:30 – 13:30 hod.

utorok **11:30 – 13:30** hod.

streda 11:30 – 17:00 hod.

štvrtok 11:30 – 13:30 hod.

piatok 07:00 – 13:30 hod.

sobota **16:00 – 17:30 hod.**

Firma Versaco vytvorí v Hnúšti 20 nových pracovných miest

Spolumajiteľ firmy Versaco Arkadiusz Górecki a riaditeľ Erik Gál informovali v júni o investícii vo výške 7 miliónov eur, ktorú plánujú realizovať v priemyselnej zóne v Hnúšti. Odpredaj pozemkov pre Versaco za cenu znaleckého posudku schválili poslanci mesta v mesiaci apríl. „*Ich kúpa nám umožní strategicky naplánovať ďalšie aktivity spoločnosti a postaviť na týchto pozemkoch skladovo-výrobnú halu. Plán je vytvoriť 20 pracovných miest. Veríme, že tento rok sa nám podarí zavrieť kúpu pozemkov a následne by sme hneď chceli začať s plánovaním rozšírenia výroby,*“ vyjadril sa riaditeľ spoločnosti Erik Gál.

Výrobné priestory Versaco navštívil na pozvanie primátora mesta Romana Lebedu aj veľvyslanec Poľskej republiky na Slovensku Krzysztof Strzałka. „*Teším sa, že som mohol spoznať aj aktivity firmy Versaco a viem, že je jedným z popredných zamestnávateľov v meste i regióne. Záujem Poľska aj Slovenska je, aby sa naše vzťahy vyvíjali čo najlepšie. Naše veľvyslanectvo chce spájať obidva národy a podporovať aktivity poľského biznisu,*“ povedal na stretnutí veľvyslanec. Primátor mesta informoval, že medzi ďalších investorov, ktorí už sú, alebo

prichádzajú do Hnúšte, patrí: Majk s.r.o. – v súčasnosti 15, plánuje rozširovanie na 60 pracovných miest (gumárenský priemysel), LIDL – v budúcom roku 30-35 pracovných miest (obchod a služby), OP Centrum – 2024: 20-25 pracovných miest (obchod a služby). Najväčší investor- YURA (v súčasnosti približne 650 pracovných miest) podpísala nedávno s mestom zmluvu na ďalšie dva roky.

Takto budú vyzerat' nové priestory firmy Versaco

Z participatívneho rozpočtu profitovali i okrajové časti mesta

Na participatívnom rozpočte, z ktorého v tomto roku každá časť mesta môže získať až 800,- € profitovali aj okrajové časti mesta Hnúšťa. Vďaka aktívnym občanom sa podarilo skrášliť okolie i v Hačave, Skáli, Polome, Maši a Likieri. O ostatných mestských častiach sme písali v minulých číslach. „*V Hačave sme realizovali opravy obkladov na schodoch kultúrneho domu a priestor pre posekanie. Od mesta sme na to získali 300,- € a ďalšie financie, ktoré ešte chýbali, sme doplatili z vlastných zdrojov,*“ informovala predsedníčka Výboru mestskej časti Hačava – Skálie – Polom, M. Giertlová, ktorá ich realizovala so svojim kolektívom. Na Skáli pribudli nové lavičky vďaka aktivite pána I. Krankuša mladšieho. V Polome pribudla vďaka dotácii mesta a práci dobrovoľníkov pod vedením L. Lenga, J. Murinčeka a T. Micháliku nová oddychová zóna s hojdačkou a stolom s lavicami.

V Maši a Likieri rovnako využili dotáciu mesta. Vďaka nej pri "Tureckom moste" v Maši pribudli nové lavičky a ohnisko, ktoré realizoval J. Šutta s kolegami. V Likieri vznikli vďaka aktivite predsedu Výboru mestskej časti Š. Mišečku ďalšie "posedeníčka". Ide o malé prestrešené lavičky rozmiestnené v obci. „*Využívajú to starší občania pri prechádzkach, ale vídam aj cyklistov a náhodných okoloidúcich, ktorí sa pristavia a na chvíľu si tu oddýchnu,*“ vysvetlil pán Mišečka.

Polom

Hačava

Maša

Likier

Všetky poškodené lavičky na sídliskách sme opravili

Podnet na túto aktivitu mi prišiel od vás. Dostal som fotku, kde stará pani sedí na lavičke, ktorá má iba jednu dosku. Tak som sa hanbil, hoci toto nie je úloha mesta, ale zároveň je to vizitka mesta. Dnes s radosťou môžem oznámiť, že sľub, ktorý som vtedy dal, som dodržal a opravu všetkých lavičiek na sídliskách vo všetkých lokalitách vrátane Kolónie i Hačavy-Skália sme dokončili. Súčasne vďaka participatívneho rozpočtu a aktívnym občanom pribúda každý rok množstvo oddychových miest, kde vznikajú nové lavičky.

Napriek tomu, že lavičky pred vchodmi na sídliskách by si mali udržiavať obyvatelia vchodov, na niektoré sa už nedalo pozerieť a rozhodli sme sa ich plošne opraviť. Náklady na opravu boli minimálne, drevo sme si kupovali priamo z pily, dali ohobľovať, sami natierali a osádzali. Niekde sme menili aj betónové stojky, brali sme ich z miest, kde obyvatelia mali poškodené lavičky, ale žiadali ich odstrániť (áno, aj také sú časté prípady, tam kde býva veľa seniorov a nechcú, aby im cudzia mládež vysedávala pod oknami). Realizovali sme opravu lavičiek, to znamená, že tam, kde lavičky boli a boli zničené, sme ich opravili. V prípade, že by ste si chceli vybudovať novú lavičku pred panelákom, využite nástroje participatívneho rozpočtu, kde môžete čerpať financie mesta. Predtým sa ale poraďte s domovým dôverníkom, či ostatní obyvatelia vchodu lavičku naozaj chcú. Poďakovanie za

realizáciu patrí vedúcemu kancelárie primátora Milanovi Migaľovi a našim ďalším kolegom (J. Šutta, I. Varga, M. Migaľa, A. Oláh, O. Remper), na prácach sa zúčastnili i niektorí pracovníci menších obecných služieb a odsúdení na trest povinnej práce. V niektorých lokalitách si lavičky opravovali, alebo vybudovali oddychové sedenie občania z participatívneho rozpočtu mesta, za čo ďakujem: Kolónia - Erika Morová a Petra Folková s partiou, Matúš Golian, Hačava a Skália - Ivan Krankuš, Marianna Giertlová a ich partie, Nábřežie - Monika Kolesárová, Hliny - Marianna Balašková s partiou susedov, Maša - Juraj Šutta, Polom - Laco Leng, Ján Murinček, Tomáš Michálik s partiou, Likier - Štefan Mišečka, Májovka - Ivan Pavlove. Ak som na niekoho ešte zabudol, verím, že mi odpustí, pretože podobných aktivít robíme veľmi veľa.

V posledných mesiacoch sme začali už aj postupnú opravu smutne známych lavičiek na námestí, ktoré sú dosť zničené a doškriabané. Žijeme žiaľ v meste, kde si časť komunity nič neváža. Nedávno ste nám nahlásili ďalšie dve poškodené lavičky, takže naša práca nekončí. Pokiaľ sa ale budú opravovať pravidelne, nebude to znamenať vyššie náklady ani záťaž pre zamestnancov mesta. Všetkým menovaným ľuďom, ktorí sa o opravy pričínili, pekne ďakujem, že sú súčasťou tejto komunity a venovali svoj čas i energiu, aby mali pekné prostredie aj iní.

PhDr. Roman Lebeda, primátor mesta

Podpora sieťovania rómskych občianskych aktivistov

Od roku 2020 do mája 2022 sa vo viacerých obciach a mestách na juhu BBSK vyvíja iniciatíva so zámerom integrácie rómskych aktivistov do kultúrno-spoločenského a komunálneho diania. Na tento účel boli vytvorené komunálne platformy v počte viac ako 60 ľudí a Komisia pre rómske záležitosti, ktorá zastrešuje a usmerňuje prácu týchto aktivistov. Zameriavajú sa na rozvoj vzdelávania, kultúry a vstup do komunálnej politiky na obecných úrovniach. To všetko sa deje v rámci realizácie projektu: "Podpora sieťovania rómskych občianskych aktivistov v rámci lokálnych komunít regiónu Gemer-Malohont-Novohrad" Kód projektu: 314011Q481, ktorý je podporený z Operačného programu – Efektívna verejná správa. Autorom projektu, ako aj spomínaných aktivít, je kultúrno-vý-

chovné občianske združenie Lácho drom, so sídlom v Kokave nad Rimavicou pod vedením jeho štatutára, Mgr. Vladimíra Sendreia. Súčasťou podujatí sú sprievodné kultúrne podujatia aj krátke reportáže zo strany regionálnych médií, kde sú prezentované základné ciele a vízie projektu. Všetky informácie z diania realizácie aktivít projektu nájdete na: <https://lacho-drom.sendrei.eu/>

KVOZ Lácho drom, zdroj: Mgr. M. Oláh

Ako ďalej so skládkou odpadu v meste Hnúšť'a?

Hoci sa v médiách a na verejnosti hovorí o tom, že mesto Hnúšť'a chce vybudovať a následne prevádzkovať tretiu etapu skládky odpadu vytvorením spoločného podniku s firmou EBA, s.r.o. so sídlom v Bratislave, ide len o vyjadrenia primátora mesta, ktoré nie sú podložené rozhodnutím poslancov Mestského zastupiteľstva v Hnúšti. Ten na poslednom zasadnutí 31.5.2022 tvrdil, že ide o doteraz najlepšiu možnosť, na ktorú vedenie mesta prišlo za posledné dva roky aj v spolupráci s nami ako poslancami mesta, s čím sa nestotožňujeme.

Ako prvé treba uviesť, že mestské zastupiteľstvo doteraz ešte nerozhodlo ani o základnej veci, a to či do tretej etapy skládky odpadu ideme alebo nie. Zhodneme sa totiž na tom, že ide o finančne a legislatívne náročnú tému, ktorú za súčasných podmienok nedokáže mesto zvládnuť samé. Jedná sa o záväzok na niekoľko rokov dopredu a investíciu za milióny eur, ku ktorej sme ani po rokoch, čo o to žiadame, nedostali adekvátne podklady na to, aby sme mohli zodpovedne a čo najlepšie rozhodnúť v prospech nášho mesta a jeho občanov.

Bez porovnania všetkých možných alternatív, ktoré prichádzajú do úvahy, sme boli na marcovom zasadnutí (29.3.), ktoré sa konalo prostredníctvom videokonferencie, postavení pred návrh memoranda o spolupráci medzi spoločnosťou EBA s.r.o. a mestom Hnúšť'a ako pred hotovú vec. Obsahom tohto memoranda je definovanie základných podmienok vzniku a fungovania spoločného podniku, hoci sme ako zastupiteľstvo o tejto alternatíve vopred nerozhodli.

Okrem toho, že nám teda chýbali kroky, ktoré mali predchádzať príprave memoranda, za problematické a pre mesto nevýhodné sme v tom čase považovali aj jeho znenie. Z uvedených dôvodov sme požiadali mesto o

vypracovanie právnej analýzy, nakoľko je pre nás do dnes nepochopiteľné, prečo sa na rokovaniach s uvedenou spoločnosťou nezúčastňoval spolu s vedením mesta aj právnik.

Právna analýza a následne pracovné stretnutie s ďalším právnikom, opäť zorganizované len na podnet poslancov, potvrdilo naše výhrady voči tomuto memorandu a zároveň prinieslo aj ďalšie, ktoré sme nepostrehli. Aj po zapracovaní niektorých pripomienok obsahuje množstvo nedostatkov, z ktorých spomenieme napríklad to, že v ňom nie je definované, aký druh odpadov sa bude na skládke ukladať. Otázna je aj garancia ceny za uloženie odpadu pre mesto Hnúšť'a, keďže od budúceho roka by mala pribudnúť povinnosť tzv. dotriedňovania odpadov pred ich uložením na skládku, s čím investícia do tretej etapy skládky zatiaľ vôbec nepočíta.

Ďalšie analýzy, ktoré dalo mesto spracovať hovoria prevažne o výhodnosti tejto alternatívy, ale bez porovnania všetkých možných riešení, preto túto tému nepovažujeme vôbec za uzavretú.

Radi by sme zdôraznili, že vôbec nejde o to, že by sme týmto išli proti návrhom primátora nášho mesta. Na celom postupe nám vadí to, že vedenie mesta dospelo k tomuto riešeniu bez predchádzajúcej diskusie s nami ako poslancami a bez právneho zastúpenia mesta pri rokovaniach s druhou stranou. Zároveň trváme na tom, že existujú aj iné alternatívy, ktoré musíme mať zhodnotené na základe dát a nie pocitov. V neposlednom rade nám prekáža až doslova nátlak na to, aby sme toto memorandum schválili čo najskôr, hoci je 4 mesiace do volieb.

M. Vargová, G. Šamin, K. Moncollová,
D. Kiráľová, M. Petrok, poslanci MsZ v Hnúšti

Hnúšť'u navštívil veľvyslanec

Mesto počas Dní mesta navštívil mimoriadny a splnomocnený veľvyslanec Poľskej republiky v SR Krzysztof Strzałka. Je to už druhý veľvyslanec Poľska, ktorý navštívil mesto na pozvanie primátora R. Lebedu. „Pána veľvyslanca sme pozvali, pretože vzťahy mesta Hnúšť'a a našich poľských partnerov sú na mimoriadnej úrovni. Najaktívnejšia partnerská spolupráca je práve s pánom Mrówkom a powiatom Lwówek Śląski, rovnako v ekonomickej sfére je tu poľská spoločnosť Versaco, s ktorou máme výborné vzťahy. Pán veľvyslanec bol veľmi prekvapený, že nielen prihraničné regióny majú takúto spoluprácu, ale aj my na juhu stredného Slovenska,“ opísal stretnutie primátor. „Hnúšť'a sa mi veľmi páči. Pripomína mi miesto, kde som sa narodil- Podkarpatské vojvodstvo.

Strávil som tu príjemný deň, okrem pracovného stretnutia vo Versacu som si pozrel aj nové múzeum priemyslu a časť slávnostného zastupiteľstva. Určite sa sem rád ešte vrátim,“ vyjadril sa veľvyslanec Strzałka.

E. Gál, A. Górecki a veľvyslanec Strzałka
na prehliadke priestorov Versaco

Knižnica prof. Štefana Pasiara v Hnúšti

Letný výpožičný čas

pondelok, utorok, streda a piatok - od 7:30 hod. do 15:30 hod.

/obed od 12:00 do 12:30 hod. /

štvrtok - nestránkový deň

XXVI. ročník Dní mesta Hnúšť'a 2022

26. ročník Dní mesta Hnúšť'a bol venovaný dvojstému výročiu narodenia slovenského básnika, prozaika, prekladateľa, politika a národného buditeľa Janka Francisciho Rimavského. Narodil sa 1. júna 1822 v Hnúšti a patrí medzi našich najvýznamnejších rodákov. Na jeho počesť mesto Hnúšť'a každoročne organizuje oslavy Dní mesta Hnúšť'a.

3. júna sa o 10-tej hodine v sobášnej sieni mestského úradu slávnostne vyhodnotil XXII. ročník regionálnej literárnej súťaže Hrebendova kapsa. Do súťaže sa tento rok zapojilo 64 autorov zo 14 škôl s 90 prácami. Práce hodnotila pani spisovateľka Leňa Riečanská. Tohtoročný víťaz Hrebendovej kapsy je Filip Kántor z Gymnázia Ivana Kraska v Rimavskej Sobote s poéziou s názvom Cesta životom.

V poobedných hodinách sa v Dome kultúry konala konferencia s názvom *Život a dielo Janka Francisciho Rimavského*, na ktorej vystúpilo 5 prednášajúcich: pani profesorka Zuzana Stanislavová s témou: *Janko Francisci-Rimavský a literatúra pre deti a mládež*, nasledoval pán docent Marián Ambrózy s témou: *Náčrt sociálneho a politického myslenia Jána Francisciho*, pán docent Július Lomenčík prezentoval *Jána Francisciho ako matičiara*, MUDr. Peter Dragijský hovoril o *Jánovi Franciscim a jeho súpútnikoch* a konferenciu zavŕšil docent Daniel Šmihula, ktorý nás poctil svojou návštevou po návrate zo služobnej cesty z ďalekého Japonska, s témou: *Potomkovia Janka Francisciho v Rusku a Lotyšsku*. Vo vestibule Domu kultúry bola výstava *Štúrovci v súradniciach národných dejín*, ktorú nám pred vernisážou zapožičala Matica slovenská.

Dejiny mesta Hnúšť'a sú spojené predovšetkým so železiarskym a chemickým priemyslom, ktoré približuje nová *Stála expozícia histórie priemyslu v Hnúšti*. Na Klokočovej ulici v Lihányich dome sa môžete pokochať vystavenými kúskami z histórie priemyselnej výroby v Hnúšti, kde nájdete predovšetkým predmety z dlhoročnej súkromnej zbierky nadšenca pre miestnu históriu, Mgr. Martina Pliešovského. Vstup do expozície si môžete rezervovať po dohode na telefónnom čísle: +421 910 980 682.

Podvečer sa pri pamätníku Janka Francisciho konalo slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva. Literárno dramatické pásmo *Mozaičky zo života Janka Francisciho* ponorilo divákov do slávnostnej historickej atmosféry. Postarali sa o to herci zo študentského divadla Alterna pod vedením Mariána Lacka.

Po príhovoroch primátora mesta Hnúšťa, predsedu Matice slovenskej a priameho potomka Janka Francisciho Rimavského z Maďarska sme prešli k slávnostnému udeľovaniu cien. Cenu mesta získal Mgr. Michal Bagačka, ktorý bol našim primátorom 4 volebné obdobia po sebe (2002-2018). Cenu mesta si prevzala aj Mária Zdechovanová, predsedníčka Senior klubu Hnúšťa, v ktorom pôsobí už 16 rokov.

Kolektívna cena bola udelená súboru moderného a scénického tanca ECHO, ktorý pôsobí pod MsKS v Hnúšti od roku 1986. Kolektívnu cenu za svoje zásluhy získal aj kolektív opatrovateliek mesta Hnúšťa.

Cenu primátora mesta si odniesli pán Ivan Mitták a občianske združenie dobrovoľníkov Horná Rimava.

Verejné poďakovanie bolo primátorom mesta Hnúšťa udelené Gemerskej nerudej spoločnosti, a.s. a kolektívu koordinátorov, ktorí sa pričínili o výhru v súťaži supermarketu LIDL o detské ihrisko Žihadielko.

Po krste knihy Príbehy starej Hnúšte vodou z Rimavy sa vypustili holubice ako symbol nádeje a mieru.

Piatkový večer sa niesol v duchu koncertov. Ako predskokani headlinera odštartovali večerný program rapperi ADiss a Šorty, ktorí známymi hitmi roztancovali na amfiteátri najmä mladšiu vekovú kategóriu.

Zábavu rozprúdila od 21.hodiny skvelá kapela No Name. Amfiteáter praskal vo švíkoch a takmer 2 000 ľudí spolu s nimi spievalo ich najznámejšie hity ako *Žily*, *Prvá*, *Čím to je*, *Lekná* alebo *Ty a tvoja sestra*.

Koncertný večer ukončila hudobná skupina Elán Tribute, vďaka ktorej sme si pripomenuli najväčšie hity legendárnej slovenskej rockovej kapely Elán. Boli to takmer dve hodiny plné neopakovateľnej atmosféry. Publikum sa zabávalo do poslednej chvíle. Lepšie ukončenie letného večera sme si ani nemohli priať.

V piatok i sobotu večer mohli tí vytrvalejší pokračovať na tanečnej párty v hostinci MaTo Chemik. Slávnostný program sme po prvý raz prinášali aj ľuďom, ktorí sa ho nemohli zúčastniť - formou príspevkov a streamov (zdieľaných videí) na sociálnych sieťach. Vďaka pokročilej dobe ste si mohli vypočúť a uvidieť slávnostné zastupiteľstvo, vedeckú konferenciu i živý hudobný koncert priamo z pohodlia vášho domova.

Sobotné ráno patrilo tradičnému a remeselnému jarmoku. Na námestí sa stretli aj automobiloví veteráni. Kvôli nepriaznivému počasiu sa mestečko Hnúšťankovo a vystúpenie detí presunulo na iný termín.

Večerné vystúpenie na amfiteátri, ktoré patrilo našim ľudovým súborom, sa napriek upršanému počasiu konalo. Dážď neodradil deti z folklórneho súboru Zrkadielko ani ženskú spevácku skupinu Skaliny, heligonkárov z FS Vepor a fujaristu Milana Katreniaka. Z ľudoviek sme sa presunuli na folk a o zábavu sa postaralo známe zoskupenie Rusín Čendeš Orchestra. Roztancovali a rozospievali celé svoje publikum.

V nedeľu ráno sme už tradične vyprevadili rodinný vláčik na Sedlo Zbojská. Pri jazde po ozubnicovej trati si cestujúci vychutnali krásy okolitej prírody. 26. ročník Dní mesta Hnúšťa sme ukončili sviatočnou bohoslužbou v evanjelickom kostole.

Sprievodnými akciami k oslavám dvestého výročia narodenia Janka Francisciho Rimavského bola výtvarná súťaž pre školy s názvom *Francisci mojimi očami*. Všetky práce boli vystavené v Knižnici prof. Š. Pašara v Hnúšti, kde sa počas celého mesiaca konali rôzne ďalšie aktivity na počesť Francisciho. Ďalšou zaujímavou pripomienkou jeho výročia bolo premietanie historického dokumentu pre žiakov škôl v mesiaci jún, pietny akt kladenia vencov k jeho náhrobnému kameňu na Národnom cintoríne v Martine za účasti ŽSS Skaliny, MSS Húžva a poslanca Mgr. Martina Pliešovského. Slávnosti pri príležitosti dvojstého výročia narodenia významných štúrovcov v Martine sa zúčastnila riaditeľka MsKS, Mgr. Diana Vojenčiaková.

ĎAKUJEME, ŽE STE BOLI S NAMI!

Program Dní mesta 2022 sa naplnil a bol úžasný. V sobotu nás potrápil dážď, ale zrušené Hnúšťankovo deťom už čoskoro organizátori vynahradia. NO NAME urobilo top show a veru toľko ľudí na amfiku si nepamätám od vystúpenia Paľa Habera v roku 2007. Som rád, že ste sa bavili i na skvelý revival Elánu. Nezabudli sme ani na mladých (ADiss & Šorty) a seniorov (Rusín Čendeš), dali priestor i domácim súborom. Naozaj perfektne zladené a zvládnuté, po každej noci upratané, profesionálne, bezpečné a moderné. Takto sa snažíme spravovať naše mesto.

Ďakujem všetkým mojim kolegom z úradu, kultúry, tech. služieb, ktorí všetko zvládli na výbornú. Zase sme ukázali, že dobré chýry, ktoré o Hnúšti idú po celom Slovensku, sú pravdivé. A samozrejme ďakujem vám všetkým, ktorí ste tam boli s nami - pri pohľade na plný amfik zabávajúcích sa ľudí, podania rúk i slovné pochvaly ste vrátili môjmu tímu energiu, ktorú do príprav niekoľko mesiacov dával.

PhDr. Roman Lebeda, primátor mesta

Mesto ocenilo najúspešnejších žiakov

V utorok 28. júna primátor mesta Roman Lebeda a Marián Petrok, predseda Komisie školstva, kultúry a športu pri MsZ v Hnúšti odovzdali ocenenie najúspešnejším žiakom hnúšťanských škôl. Žiaci si prevzali ďakovný list mesta za mimoriadne výsledky v školských a mimoškolských aktivitách, za vzornú reprezentáciu školy a darček v podobe hodnotnej knihy. Ocenení boli Matúš Juricin z III.B triedy a Patrik Jursa z IX. ročníka Základnej školy Klokočova Hnúšť, Romana Mareková zo IV. A triedy a Terézia Račáková z IX. B triedy Základnej školy J.F.R. Nábrežie Rimavy Hnúšť, Michaela Cabanová študentka II. ročníka SOŠ Hnúšť, Milan Kysel' absolvent Gymnázia M. Hrebendu v Hnúšti, Galina Krausová žiačka Špeciálnej základnej školy v Hnúšti a Aneta Krištofová – absolventka Základnej umeleckej školy Jána Valacha v Hnúšti. Oceneným žiakom ešte raz srdečne gratulujeme

a ďakujeme za ich snahu dostať a ukázať na povrch všetko to najlepšie, čo je v nich ukryté. Určite sa stávajú motiváciou aj pre ostatných žiakov a študentov. Poďakovanie patrí aj pedagógom, ktorí sa dennodenne venujú žiakom tak, aby sme boli na ich reprezentáciu školy, ale aj mesta právom hrdí.

Pasovačka čitateľov

"Sľubujem, že budem čítať knihy pre radosť a poučenie. Budem sa k nim slušne správať, nebudem ich ničiť, trhať, čarbať do nich a načas ich vrátim do knižnice. O tom, čo sa mi v knihách páčilo, porozprávam aj svojim kamarátom." Tak znel sľub, ktorý dali knihovníčkam, ale hlavne sami sebe žiaci 2. a 3. ročníka Základnej školy J. F. Rimavského v Hnúšti 9. mája 2022 v parku Knižnice prof. Štefana Pasiara v Hnúšti. Keďže týmto ročníkom nebolo kvôli pandemickej situácii možné absolvovať Prvácku pa-

sovačku, ktorá sa koná pri príležitosti ukončenia prvého ročníka, nahradili sme im podujatie až teraz. Priložením knižky Nie je škola ako škola (nie je žiak ako žiak) od Márie Ďuričkovej na rameno, boli žiaci slávnostne pasovaní. Oficiálne sa stali čitateľmi našej knižnice a za odmenu dostali registráciu na rok zdarma. Odovzdali sme im čitateľské preukazy a záložky. Na pamiatku sa nám podpísali do kroniky. Tešíme sa na ich návštevy a ďakujeme za veselé dopoludnie žiakom a pedagógom.

28.júna sa pasovačky zúčastnili aj prváci Základnej školy Janka Francisciho Rimavského a Základnej školy Klokočova v Hnúšti. Pozvali sme ich na konci školského roka, keď už sú za pomoci svojich učiteliek i rodičov s písmenkami kamaráti. Zamkli sme Šlabikár, nech si cez prázdniny oddýchne a načerpá síl pre nových prváčikov. Potom prišla najdôležitejšia chvíľa, Prvácka pasovačka. Skôr, ako boli pasovaní za čitateľov knižnice, museli sa popasovať s písmenkami a úlohami, ktoré zvládli na výbornú. Aj títo prváci sa oficiálne stali čitateľmi našej knižnice.

Ako sme sa rozlúčili so škôlkou

Dovidenia škôlka milá, veľa si nás naučila... V piatok, 17.6. 2022, sa veľká trieda predškolákov materskej školy Klokočova zišla na Mestskom úrade v Hnúšti, aby sa slávnostne rozlúčila so škôlkou. K „veľkým“ predškolákom sa prihovarila pani riaditeľka Evka Šafáriková, ich panie učiteľky a pani poslankyňa PaedDr. Mariannka Balašková. Zaželeli budúcim prváčikom veľa úspechov v škole. Predškoláci strávili v materskej škole spoločne s učiteľkami veľa pekných chvíľ. Prežili spolu krásne, bezstarostné obdobie plné hier, zábav a radosti. Nastal čas, kedy tieto deti otvoria stranu ďalšej životnej etapy. Odložia hračky a začnú im školské povinnosti.

FOTO: archív MŠ Klokočova

O tom, že sú naši predškooláci pripravení popasovať sa s novými úlohami života utvrdili všetkých zúčastnených svojím programom. V príjemnom prostredí bez ostychu a so zdravým sebavedomím predniesli básne, zaspievali aj zatancovali. Ale veru vypadla aj nejaká slzička, lebo lúčenie nie je jednoduché. Po programe oslávenci zložili sľub predškoolákov a zapísali sa do pamätnej knihy. Odchod z materskej školy budú budúcim školákom pripomínať aj rôzne darčeky, ktoré im odovzdala pani riaditeľka s pani učiteľkami. *“Oci, mami pamätáte ako ste ma prvýkrát viedli do škôlky? Každý začiatok má ale aj svoj koniec....dnes som už veľký predškoolák/čka a čoskoro veľký žiak/žiačka.”* Prajeme našim predškoolákovi veľa úspechov v novej škole.

Mgr. K. Randisová, MŠ Klokočova

Bylinko-EXPERTI

Našej základnej škole nám príroda a životné prostredie nie sú ľahostajné, a preto sme sa aj tento rok rozhodli zapojiť do výzvy na podávanie žiadostí o financovanie rozvojového projektu environmentálnej výchovy a vz

stredných školách Enviropojekt 2022. Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu SR bolo v stanovenom termíne predložených spolu až 264 projektov. Náš projekt Bylinko-EXPERTI je zameraný najmä na pestovanie a spoznávanie rôznych druhov bylín a ich využitie. Teší nás, že ho zaradili spomedzi všetkých medzi 27 najlepších.

kolektív ZŠ Klokočova 742/15

Putovanie rozprávkovým svetom Janka Francisciho Rimavského

23. a 24. júna, žiaci druhého až štvrtého ročníka ZŠ J. F. Rimavského a ZŠ Klokočova spoznali "rozprávkový svet" významnej osobnosti, nášho rodáka, ktorý sa narodil 1. júna pred dvomi storočiami – Janka Francisciho Rimavského. Najprv sa v parku knižnice popasovali s tajničkou. Jej vyriešením spoznali žiaci názov knihy, ktorá je výberom ľudových rozprávok pre deti - Poviedky pre slovenské dieťky. Po občerstvení sa vybrali na putovanie cez mesto, kde podľa indícií a nápodoby pátrali názvy rozprávok práve z tejto zbierky, no spoznali i miesto, kde stál v minulosti Francisciho rodný dom. Posledná úloha bola doplniť slová básne, ktorá je na jeho pomníku. Všetky deti po vyriešení úloh si odniesli sladkú odmenu, no i zážitok spoznať hnúštanského rodáka aj hravou formou.

Ďakujeme všetkým žiakom a pedagógom za príjemné a zábavné dopoludnie. Dva skvelé dni sme prežili v spolupráci so šikovnými dievčatami Centra voľného času v Hnúšti, ktoré sa postarali o zábavné úlohy. Ďakujeme.

Dajme spolu gól

Aj tento školský rok bola Základná škola Klokočova 742/15 zapojená do projektu DAJME SPOLU GÓL. Jeho cieľom je popularizácia futbalu u detí materských škôl v predškolskom veku a od školského roka 2020/2021 aj v prvých ročníkoch základných škôl. V spolupráci s MŠ Nábřežie Rimavy a MŠ Klokočova mohli deti pod vedením trénera Júliusa Szőkeho jedenkrát do týždňa rozvíjať prvé herné futbalové kompetencie a základné pohybové, stabilizačné, koordinačné zručnosti prostredníctvom krúžkovej činnosti.

Kolektív ZŠ Klokočova 742/15

FOTO: archív ZŠ Klokočova

Sokoliari Majstra Vagana

FOTO: archív ŠZŠ Hnúšťa

Určite všetci poznáte rozprávku Sokoliar Tomáš. Jednou z kľúčových postáv bol majster Vagan, ktorý sa staral o dravce na hrade. Je to rozprávka? Veru nie. My sme mali šťastie a Sokoliarov Majstra Vagana zo Starej Ľubovne sme privítali v našej škole, Špeciálnej základnej škole v Hnúšti. Svojim pútavým, interaktívnym zážitkovým predstavením nás vtiahli do života dravcov či spôsobu života v lesnom spoločenstve. Preverili sme si nielen svoju odvalu, ale i hmat, sluch a vedomosti. Sokoliarom ďakujeme za nezabudnuteľný zážitok a tešíme sa nabudúce.

kolektív ŠZŠ Hnúšťa

Inšpiratívny projekt Krok do budúcnosti

Vďaka úspešnému zapojeniu do grantovej výzvy ENTER a finančnej podpore Nadačného fondu Telekom získali žiaci a pedagógovia našej školy možnosť realizovať zaujímavý projekt Krok do budúcnosti, v ktorom žiaci nielen rozvíjali svoju digitálnu kreativitu, ale aj získali dôležité životné kompetencie. V rámci tohto projektu v mesiacoch február - jún žiaci piateho až ôsmeho ročníka na hodinách informatiky spoznali micro:bit a jeho základné funkcie. Najprv sa naučili naprogramovať základné projekty, podľa vlastných predstáv upraviť aj senzor pohybu, kro-

komer, bezdrôtovú komunikáciu, elektrické obvody, alarm aj programovanie hudby. Najväčšie nadšenie prinieslo programovanie diaľkového ovládania autíčka ring:bit car. Žiaci 5. ročníka potom prezentovali získané vedomosti mladším žiakom, ktorí sa už teraz tešia na hodiny informatiky vo vyšších ročníkoch. Projekt bol prínosom aj pre pedagógov, ktorí mali možnosť absolvovať základné kurzy programovania, čo je predpokladom pre rozvíjanie práce s micro:bitmi aj v nasledujúcich rokoch.

Kolektív ZŠ Klokočova 742/15

Škola v prírode v lone Krpačova

V pôvabnej podhorskej oblasti Horehronia v Nízkyh Tatrách sa nachádza turistické stredisko Krpačovo, ktoré je súčasťou Národného parku Nízke Tatry (NAPANT). Do tejto nádhornej časti Slovenska zorganizovala ZŠ J. F. Rimavského pod vedením PaedDr. D. Jungovej dva turnusy školy v prírode pre viac ako 110 detí z 1. – 5. ročníka. Ubytovanie boli v tichom horskom prostredí hotela s obrovským ihriskom a nevšednými preliezkami a hojdačkami. Upravené a dobre označené turistické trasy všetkých lákali preskúmať úchvatnú prírodu. Program netradičnej školy bol nabitý. Všetko sa však točilo okolo prírody a motta - Ochráňuj a spoznávaj! Žiaci navštívili prameň živej vody a prameň Sama Chalupku, vodnú nádrž, aj náučný chodník nazývaný Medveďou cestičkou. Okrem túr si našli čas i na učenie. Už vedia, ako sa správať a orientovať v lese, akú výbavu má mať každý turista a čo má mať obuté. Taktiež už poznajú turistické značky a čo im šepká mach. Zopakovali si, prečo je pre prírodu dôležité recyklovať. Dozvedeli sa, prečo na zem

určite nepatrí žuvačka. Kým sa s ňou príroda vysporiada, trvá to 50 rokov! Nastal čas poriadne otvoriť oči i srdce. Vnímať, čo sme my, ľudia, dostali od Zemi do vienka. Našiel sa priestor aj na zábavu. Diskotéka, hudba a tanec, smiech a hry. Posledný deň nastalo vyhodnotenie týždňa a lúčenie sa. Malé nákupy v neďalekom Brezne nás všetkých vrátili do reality. V mene všetkých detí ďakujeme za príjemný pobyt.

Mgr. Viera Lengová, ZŠ J.F. Rimavského

FOTO: archív ZŠ NR

Stredná odborná škola Hnúšť'a – Nadácia SPP

Vďaka Nadácii SPP a ich grantovej výzve SPPPravmeTo krabičku, veľkonočné dekorácie, jarné dekorácie, vlastný sme získali finančné prostriedky, ktoré sme využili na hrnček zdobený fimo hmotou, zdobenie a maľovanie aktivity nami napísaného projektu pod názvom „Pomáhajme si navzájom.“ Už pod samotným názvom sa rozumie vzájomná pomoc, o čom sme sa presvedčili aj v tomto projekte. Študenti našej školy v odbore sociálno-výchovný pracovník počas štúdia nadobúdajú dôležité schopnosti, zručnosti a skúsenosti v práci nielen s jednotlivcami, ale aj v kolektíve. Počas trvania projektu v podobe šiestich mesiacov sme sa pravidelne stretávali s deťmi Špeciálnej základnej školy v Hnúšti. Naším cieľom bolo začleniť žiakov ŠZŠ aspoň na určitý čas do kolektívu žiakov našej školy a zároveň vďaka tomu podporiť ich osobnostný a sociálny rozvoj. Vzbudiť v nich pocit príslušnosti, začlenenia sa do kolektívu stredoškolského života a tým aj upevňovať interakčné vzťahy. Vďaka tomuto projektu si žiaci vlastnoručne vyrábali vintage

sme naplnili myšlienku a stanovený cieľ nášho projektu.

Bc. Veronika Ďurišová

FOTO: archív SOŠ Hnúšť'a

„Pomáhajme si navzájom“

Čas letí ako voda a naša škola ukončila úžasnú spoluprácu so Strednou odbornou školou v Hnúšti. Žiaci dostali nádhernú príležitosť byť súčasťou projektu "Pomáhajme si navzájom", pod vedením pani učiteľky Veroniky Ďurišovej a jej žiakov. Stretávali sa pravidelne v mesačných intervaloch a stále to bol neopakovateľný zážitok. Vyskúšali si nové techniky, odliatky rúk, zdobili škatuľku na šperky i čaj servítkovou technikou, dotvárali si obrá-

zok, kyticu na MDŽ, vyrábali jarné dekorácie, zdobili vajčka, skladali plagát, zdobili vlastný hrnček fimo hmotou a na záver si vytvorili vlastný dizajn svietnika. Školský rok 2021/2022 pomaly končí, no veríme, že spolupráca medzi našimi školami bude pokračovať. Ešte raz veľké Ď A K U J E M E patrí Strednej odbornej škole v Hnúšti, pani učiteľke Veronike Ďurišovej a jej žiakom.

kolektív ŠZŠ Hnúšť'a

2. bazár Žiackeho parlamentu pri ZŠ J. F. Rimavského

FOTO: archív ZŠ J.F.R.

Páči sa nám pomáhať a chceme pomôcť konkrétnej veci, rozhodli sa zástupcovia žiackeho parlamentu Základnej školy J.F. Rimavského na jednom zo spoločných zasad-

nutí a hneď sa aj pustili do práce. Rozdelili si úlohy, dohodli sa na termíne uskutočnenia a mesiac všetci svedomito pracovali, aby 30.mája bolo všetko pripravené pre návštevníkov bazáru. Pripravených bolo 7 stánkov a 14 predávajúcich odhodlaných zarobiť čo najviac financií pre dobrú vec. Návštevníci mali možnosť výberu z rozmanitého tovaru, na výber boli sladké i slané dobroty pre maškrtníkov a o dobrú náladu sa postarala hudba. Dve hodiny predaja uplynuli ako voda a na ich konci sme s radosťou zistili, že pre útulok Hnúšťanské labky sa podarilo zarobiť 152, 83 €. Vďaka patrí všetkým, ktorí akciu podporili nákupom alebo dobrou náladou a povzbudivým slovom.

kolektív ZŠ J.F. Rimavského

Predškoláci na výletoch

Mesiac jún sa v našej Materskej škole Nábřežie Rimavy niesol v znamení výletov. Predškoláci navštívili najprv Polom a známe kovácke kliešte. Tam sme sa vyviezli autom, za čo ďakujeme Mestu Hnúšť'a a pánom Kováčovi a Hulmanovi, a naspäť sme sa dostali po vlastných. Ďalší výlet sme absolvovali na rozhľadňu Maginhrad. Výstup do kopca bol predprípravou na výlet na Hradovú. Kľukatými cestičkami sme zvládli aj túto túru a odmenou nám boli nádherné výhľady. Posledný výlet bol dvojdňový a bolo to veľké dobrodružstvo. Mnohí sme po prvýkrát spali bez rodičov. Nebol to obyčajný výlet. Navštívili sme Vydrovo a spali sme v chatkách bez elektriny, vody a

museli sme mať „spacáky“. Vôbec sme sa ale nebáli a zvládli sme to na jednotku. Ďakujeme za super výlety, ktoré pre nás vymýšľa kolektív našej materskej školy.

kolektív MŠ Nábřežie Rimavy

FOTO: MŠ NR

Výlet na Spišský hrad s CVČ Hnúšť'a

Blížiac sa letné obdobie prebúdza u každého túžbu po cestovaní. Teplé slniečko, modrá obloha a zelená príroda lákajú. A tak sme sa aj my, členovia CVČ, rodičia, starí rodičia a deti vybrali 5. júna na spoločný výlet. Naša cesta viedla na Spišský hrad, ktorý svojou rozlohou patrí medzi najväčšie hrady v strednej Európe. Zoznámili sme sa s históriou hradu, popozerali sme si exponáty, nádvo- rie, trochu pooddychovali a pokračovali sme ďalej. Ďalšou našou zastávkou bola na históriu bohatá Levoča. Naše kroky viedli do svetoznámej Baziliky svätého Jakuba, kde sme obdivovali umenie rezbára Majstra Pavla z Levoče, hlavne jeho dielo krásny hlavný oltár. Práve vďaka Bazilike bola Levoča v roku 2009 zapísaná do Zoznamu Svetového dedičstva UNESCO. Na svoje si prišli aj menšie deti. Práve v tento deň oslavovali v Levoči Deň detí, a tak ich zlákali pripravené atrakcie a program. Posledné naše kroky pri poslednej zastávke

viedli na sysľovisko pri Muráni. Každý obdivoval zvedavé, nenásytné malé sysľíky, ktoré už stratili plachosť a deti i my dospelí, sme ich hladkali. Môžeme povedať, že výlet sa nám vydaril a každý si odniesol nejaké pekné zážitky. Ďakujeme ešte raz všetkým tým, ktorí s nami strávili krásny deň.

Mgr. Z. Vinclavová, CVČ Hnúšť'a

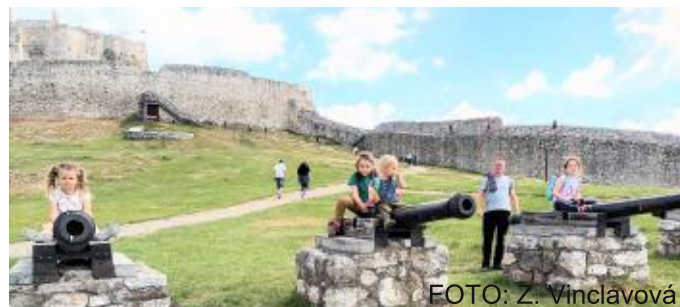

FOTO: Z. Vinclavová

Projekt - ŠKOLSKÁ ZÁHRADA

FOTO: ŠZŠ Hnúšť'a

Naša škola je zapojená do "Školského programu" ŠKOLSKÉ OVOCIE. Team Valman doručil do zapojených škôl sadenice (maliny, ríbezle), sadu náradia (rýľ, motyka, hrable, krhla) a tabuľu Školská záhrada. Team Valman nám urobil veľkú radosť. Na hodinách pracovného vyučovania žiaci s pani učiteľkami osadili tabuľu a vysadili sadenice v našej školskej záhrade. Veríme, že sa sadeničky zakorenia a budú nám robiť radosť.

kolektív ŠZŠ Hnúšť'a

Ďakujeme...

FOTO: K.S.

Remeslo má zlaté dno a zásadný význam pre kvalitu života modernej spoločnosti. O tom, že remeslá v dnešnej dobe skutočne chýbajú, niet pochýb. Stredné školy ponúkajú viaceré zaujímavé odbory, ale mladí ľudia o ne neprejavujú až taký veľký záujem. K tým zaujímavejším nepochybne patrí aj odbor stolár, ktorý ponúka Stredná odborná škola v Hnúšti. Práca s drevom si určite vyžaduje čas, záujem, určitú zručnosť, dávku talentu, ale pokiaľ sa do toho vloží aj kus srdca, výsledok na seba určite nenechá dlho čakať. Tak tomu bolo aj v prípade darčeka pre pána biskupa pri príležitosti vysluhovania sviatosti birmovania v rímskokatolíckom kostole v Hnúšti. Krásne dielko z dreva (hnúšťanský kostolík) vznikol na pôde Strednej odbornej školy v Hnúšti. Práve tu sme sa stretli s ochotou pomôcť, obetovať svoj čas pre druhých a nič za to nečakať. Veľká vzácnosť v dnešnej dobe. Bola to zaiste mravčia práca, ale výsledok stojí za to. Radi by sme sa preto Strednej odbornej škole v Hnúšti čo najsrdečnejšie poďakovali, popriali im veľa úspešných a šikovných žiakov a tiež veľa zdravia a energie pri ich každodennej práci. Osobitná vďaka patrí pánovi Ing. Ostricovi.

vďační rodičia birmovancov

**ČERPANIE, ODVOZ A LIKVIDÁCIE
ODPADOVEJ VODY ZO ŽÚMP**

☎ 0940 640 158 ☎ 0940 640 150

KHB

Okresy:
Lučenec, Poltár, Veľký
Krtíš, Rimavská Sobotka

KHB s.r.o.
Hviezdoslavova ulica 49/11
984 01 Lučenec
Tel.: 0948 276 730

**MONITORING, DIAGNOSTIKA,
ČISTENIE A ÚDRŽBA KANALIZÁCIÍ**

☎ 0948 276 730 ☎ 0917 995 100

KHB

KHB s.r.o.
Hviezdoslavova ulica 49/11
984 01 Lučenec
Tel.: 0948 276 730

Neuveriteľný príbeh židovskej rodiny Eppingerovcov

Pokračovanie z minulého čísla

Gustáv namietal, že pozná veľa slušných Židov. Poručík odpovedal, že to aj on, ale nevie, čo vyrastie z ich detí, preto je lepšie ich zlikvidovať. Doplnil že počul, že sa v dedine ukrývajú Židia a ak ich nájdú, postrieľajú Židov i rodiny, ktoré ich ukrývajú. Eppingerovci boli v tom okamihu od neho iba pár krokov vo vedľajšej miestnosti...

Napätie sa dalo krájať, ale Gustáv a Mária na sebe nič nedali poznať. Poručík sa našťastie rozhodol pokračovať v prehliadke. Keď si prezrel celé poschodie, vybral si veľkú samostatnú miestnosť. Nasledujúce dni celá rodina žila v nesmiernom strese a strachu z odhalenia ukrývanej židovskej rodiny. Potom sa Gustáv rozhodol, že odídu. Eppingerovcov nechali u bližších príbuzných v Poprade a sami pokračovali k ďalším príbuzným do Lučivnej, kde prečkali prechod frontu. Tam sa dozvedeli, že po ústupe Nemcov si v dome rumunská armáda zriadila nemocnicu - celý dom bol vyrabovaný, špinavý, na podlahe bola krvavá slama. Prázdne bolo i celé hospodárstvo, statok odvieďli vojaci. Kým dom dali do poriadku, prichýlila ich rodina Kisfaludyovcov v domčeku na dnešnej ulici Partizánskej, v ktorej sa dnes nachádza zubná ordinácia doktora Lichanca.

Keď prišli zvesti, že už je oslobodená i Budapešť, aj židovská rodina vyrazila na cestu domov konským povozom. Došli na ňom do Širkoviec, k pani Margite Gömöry, príbuznej Máriássyovcov. Tu nechali deti (vrátili sa po ne až o niekoľko týždňov) a rodičia sa ponáhľali vlakom do Pešti skontrolovať, v akom stave je dom a fabrika. Vlakové spoje chodili chaoticky, z Bánréve do Budapešti sa im podarilo uprosiť rušňovodiča a tak sa viezli v rušni nákladného vlaku. Vonku bola treskúca zima, v nákladných vagónoch by umrzli, ale v parnom rušni pri kotli bolo teplo a tak sa strastiplná cesta skončila dobre. V Budapešti našli časť Cvernovky zbombardovanú. Lórant sa v nasledujúcich mesiacoch pokúsil rozbehnúť výrobu, ale keď pochopil, že im fabriku čoskoro zabavia, predal čo mohol. V roku 1948 sa odsťahovali do Švajčiarska a odtiaľ do Argentíny.

Vďačná židovská rodina udržiavala s rodinou Máriássy pravidelný písomný styk. Po smrti manželky ostal pán Gustáv v Hnúšti – Likieri sám a pravidelne cestoval, k deťom roztrúseným po Československu, rodinným známym do Maďarska i Rumunska. Jedného dňa doma otvoril listovú zásielku a bola v nej pozvánka do Argentíny a lodný lístok z juhoslovanskej Puly do Buenos Aires. Eppingerovcov navštívil v januári 1965 a do Likiera sa vrátil až v apríli. V roku 1968 mu Eppingerovci uhradili letenku a tentokrát sa v Buenos Aires zdržal 9 mesiacov, od januára do septembra. Gustáv mal v tom čase už 67 rokov a od náhodného stretnutia manželky Márie a pani Margit pri Robotníckom dome v Hnúšti uplynulo takmer štvrtstoročie. To bolo poslednýkrát, čo sa priatelia

Gustáv a Lórant videli. Gustáv ďalšie pozvania zdvorilo odmietol, neskôr sa už necítil na tak dlhé cestovanie a chcel čo najviac času tráviť so svojimi piatimi deťmi a vnúčatami. Umrel v roku 1975 ako 74-ročný.

Lórant Eppinger v roku 1957 založil v Buenos Aires novú textilnú továreň. Manželka Margit mu ju pomáhala rozbiehať, venovala sa umeleckým návrhom a modelom odevov. Ešte za slobodna v medzivojnovom období žila v Paríži v umeleckej štvrti Montmartre, osobne sa poznala a stretávala sa s Pablom Picassom, Modiglianím, Iljom Ehrenburgom i Maximom Gorkým. Precestovala veľkú časť sveta, z jej ciest sa zachovalo množstvo jej kresieb. Do Maďarska, ani Československa sa však nikdy nevrátila. Umrela v roku 1989.

Dcéra Marion Eppinger Helft (1933) sa stala uznávanou lekárkou - onkologičkou. Má tri deti a žije v Buenos Aires, v súčasnosti (2022) má 89 rokov. Pravdepodobne by nám rozumela i po slovensky, počas svojho úteku na Slovensko pochytila toľko slovenčiny, že po prechode frontu bola schopná dohovoriť sa s Rusmi, čím vtedy veľmi pomohla rodičom.

Ervin Alejandro Luis Eppinger Weisz – tak sa dnes volá malý Ervín, ktorý v januári 1944 behal po schodisku v starom „Bunkri“ v Hnúšti. V Argentíne sa z neho stal profesionálny rugbyista. Chlapec zo schodov starého domu, ktorého nevyzradil nemecký cukrár, má dnes 86 rokov, žije v Buenos Aires.

Dočítali ste druhú, trochu skrátenú časť príbehu o osude rodiny Eppingerovcov, ktorú zachránila hnúšťanská šľachtická rodina Máriássy. Príbeh podľa rozprávania Márie Máriássy – Čermákovkej spracoval Roman Lebeda. Viac podobných príbehov z histórie mesta nájdete v knihe Príbehy starej Hnúšte, ktorú si môžete zakúpiť v TIC (MsKS), klientskom centre MsÚ a predajni Libra.

Marion pri maľbách rodičov

Margit a Lórant

Máme majstra Slovenska!

Majstrovstvá SR v kickboxe priniesli pre KickBox Leon Hnúšťa aj úžasný zážitok z galavečera. Na 5. zápas v poradí totiž nastúpil do ringu náš momentálne najlepší zápasník v K1 do 71 kg- Juraj Hrivnák. Nastúpil v boji proti ostrieľanému domácemu reprezentantovi z Trnavy, ktorý už absolvoval niekoľko súťaží v MMA, Jiu-Jitsu, Karate a v Kickboxe. Juraj bol skvele pripravený a po 20 sekundách uštedril súperovi KO. Stal sa tak už po tretíkrát za sebou Majstrom Slovenska v kategórii K1.

Ďalšími našimi pretekármi boli Dalibor Leng a Markus Talaj, ktorí tiež nezaostali a priniesli si domov krásne bronzové medaily. Dalibor súťažil v ťažkej kategórii K1 do 81 kg. Podal výborný výkon, ktorý však nestačil na skúseného súpera z Trenčína, ktorý má už za sebou množstvo súťaží. Dalibor nastúpil do ringu len po druhýkrát a napriek tomu predviedol krásny zápas s Majstrom Slovenska v kategórii K1 do 81 kg. Náš tretí pretekár Markus Talaj v štýle KICK-LIGHT do 63 kg nastúpil do zápasu v plnom nasadení a s chuťou bojovať. Jeho súper bol však skúsenejší, nedal Markusovi veľkú šancu, a tak sa mu zvíťaziť nepodarilo. Všetkým chlapcom patrí

obrovská vďaka za reprezentáciu Mesta Hnúšťa a domáceho klubu Kick-Box Leon Hnúšťa. Poďakovanie patrí mestu Hnúšťa a sponzorom, ktorí nás podporili: firme Diana K s.r.o.- Ing. Danko Kiráľová MPH, MIVEPEK Hnúšťa, Rastislav Kolesár Hnúšťa, Grigorij Šamin Hnúšťa, Jozef Zrak Hnúšťa, Tomáš Michálik Poltár.

Jozef Vranec, tréner

FOTO: J.V.

Volejbalistky v nových dresoch pozývajú na turnaj

Volejbalistky Iskry odohrali vcelku úspešnú sezónu 2021/2022, keď zo základnej skupiny Oblasť stred postúpili do finálovej časti o postup do prvej triedy Oblasť stred. V tejto časti sa umiestnili na 4.mieste, a tak nepostúpili do vyššej súťaže. V nasledujúcej sezóne sa už dievčatá predstavia v kategórii kadetiek. Za sezónu 2021/2022 ich však treba pochváliť za vynikajúce výkony a budeme im držať palce v nasledujúcich zápasoch. Zverenkyne volejbalového klubu si už od apríla užívajú zápasy v nových dresoch. Za ich kúpu vďaka klub pánovi Ing. Jánovi Muránskemu. Ďakujeme.

3x FOTO: archív VK Iskra Hnúšťa

Vo štvorkovom volejbale mladšie žiačky taktiež postúpili zo základnej skupiny, kde vo finálovej časti Oblasť stred skončili na peknom 4.mieste. Ďakujeme im za krásne výkony a tešíme sa na ich ďalšie úspechy.

Adriana Beregyová, trénerka

nové dievčatá sezóny 2022/2023

Volleyball
Turnaj zmiešaných dvojíc
Tenisové kurty Hnúšťa

6.8.2022 sa o 9:00 hod. uskutoční 28.ročník volejbalového turnaja zmiešaných dvojíc. Súťažiaci majú v štartovnom kávu, guláš, kofolu, pivo, koláče a dyňu.

Turnaj podporili: Mesto Hnúšťa, Technické služby mesta Hnúšťa, Tesco, Café Bar Hala, Mgr. M. Bagačka, Mgr. G. Šamin, Ing. P. Kardoš, p. Kradlák, Ing. J. Muránsky.

Ďakujeme.

LETNÉ KINO

AMFITEÁTER Hnúšťa 2022

22.7.2022

29.7.2022

5.8.2022

12.8.2022

19.8.2022

Zmena programu vyhradená

LETNÉ KÚPALISKO HNÚŠŤA

OTVÁRACIE HODINY

pondelok – nedeľa: 09:00 – 18:00 hod.
ranné plávanie: 07:00 – 08:00 hod.
večerné plávanie: 19:00 – 20:00 hod.

CELODENNÉ VSTUPNÉ

- deti do 3 rokov zdarma
- mládež do 18 rokov 2,50 €
- dospelí 4,- €
- dôchodcovia 2,50 €
- ZŤP 2,50 €
- ZŤP s doprovodom (1 osoba) 2,50 €

Ranné a večerné plávanie: 1,- €

Prenájom lehátka: 0,50 € (na dobu pobytu na kúpalisku)

Depozit za skrinku: 5,- € (depozit sa vracia pri vyprázdnení skrinky)

VSTUPNÉ PO 15:00 hod.

- deti do 3 rokov zdarma
- mládež do 18 rokov 2,- €
- dospelí 3,- €
- dôchodcovia 2,- €
- ZŤP 2,- €
- ZŤP s doprovodom (1 osoba) 2,- €

Hnúšťanský hlas
kultúrno-spoločenský
občasník obyvateľov
Hnúšte a okolia

Vydáva Mesto Hnúšťa
Francisciho 74
981 01 Hnúšťa
IČO 00 318 744

Redakcia: MsKS
Rumunskej armády 195
981 01 Hnúšťa

Náklad 2 500 ks
Telefón: 047/542 23 84
msks@hnusta.sk
www.mesto.hnusta.sk
facebook:
Mestské kultúrne stredisko
v Hnúšti

Redakčná rada:
Zodpovedný redaktor:
Mgr. Diana Vojenčiková

Technický redaktor:
Mgr. Michaela Siváková

Členovia:
PhDr. Margita Féderová
Ing. Oľga Maciaková
Mgr. Martin Pliešovský

Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky.
Názory redakcie sa nemusia
zhodovať s názormi autorov
zverejnených príspevkov.
Redakcia nezodpovedá
za ich obsah.
Neprešlo jazykovou úpravou.

Informácie bez uvedenia
zdroja: MsÚ, MsKS.

Tlač: NIKARA
M. R. Štefánika 25
963 01 Krupina
ISSN 1339-0511
Registračné číslo MK SR:
EV 3819/09
číslo 4 - júl 2022